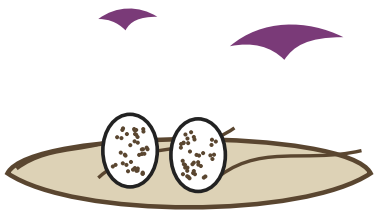
WARIES MISDAADREEKS · Nº 176

Vogelnest in Laren

De zaak van de verdwenen vogeleieren

Een speurdossier voor kinderen van 8 tot 12 jaar

Uitgeverij Waries

Inhoud

Welkom, speurder! 4
Wie is wie? 6
De kaart van de Vogelnest-club 7
Vogelkaart en speurdersopdracht 1 8

Deel 1 · Donderdag 21 mei 10

De Larense Brinkbode 12
Folder van Nestwacht Laren 14
Herdersdagboek (woensdag en donderdag) 15

Deel 2 · Vrijdag 22 mei 16

Toestemmingsbrief van Ruben 18
Uit het schetsboek van Mila 19

Deel 3 · Zaterdag 23 mei 20

Het briefje onder de braam 22
Logboek: zaterdagmiddag 23
Zaalboekje Op de hei 24
Logboek: zaterdagavond 26

Deel 4 · Zondag 24 mei 28

De nestlijst en opdracht 2 30
De Nestwacht-app 32

Deel 5 · Maandag 25 mei: herdersdagboek 33

Logboek van Fenna 35
Brief van school en opdracht 4 37

Deel 6 · Dinsdag 26 mei: mail van Ruben 39

Twee papieren van Dirk-Jan 41

Aan de lezer: de vragen 44

Werkbladen: verdachtenkaart en tijdlijn 45
Antwoordformulier 47
Hints (op hun kop) 48
Verzegelde oplossing 50
Antwoorden van de speurdersopdrachten 56
Wist je dat... en opdracht 6 58
Nawoord 59

Welkom, speurder!

Op de heide bij Laren gebeurt iets geks. Uit de nesten van zeldzame vogels verdwijnen de eieren. Niet door een vos of een ekster: iemand haalt ze eruit. En die iemand wil ze naar het buitenland smokkelen.

Drie kinderen uit Laren, Fenna, Sem en Mila, besluiten de dief te zoeken. Ze noemen zichzelf **de Vogelnestclub**. Alles wat ze vinden, stoppen ze in dit dossier: het logboek van Fenna, bladzijden uit het dagboek van herder Teun, kaartjes, briefjes, een krantenstuk, een zaalboekje van het museum en nog veel meer.

Jij bent het vierde lid van de club. Jij leest alles wat zij lezen. Maar let op: de kinderen zien niet alles. Misschien zie jij wél wat zij missen.

Zo werkt dit speurdossier

1. **Lees alles in de goede volgorde.** Het dossier loopt van donderdag 21 mei tot dinsdag 26 mei 2026. Sla niets over: ook een kassabon of een lijstje kan belangrijk zijn.
2. **Doe de speurdersopdrachten.** Onderweg kom je zes puzzels tegen. Die helpen je om de stukken goed te begrijpen. De antwoorden staan achterin.
3. **Gebruik de werkbladen.** Achterin staan een verdachtenkaart en een tijdlijn. Vul ze in met potlood.
4. **Beantwoord de vragen.** Op p. 44 staan de vragen van de zaak. Schrijf je antwoorden op het antwoordformulier.
5. **Kom je vast te zitten?** Dan zijn er hints. Ze staan op hun kop, zodat je ze niet per ongeluk leest. Begin altijd bij hint 1.

Wie is wie?

De Vogelnest-club

Fenna Kok (11) Heeft altijd een verrekijker om haar nek en kent elke vogel aan zijn zang. Ze schrijft het logboek van de club.

Sem Bakels (10) Kleinzoon van herder Teun. Is gek op kaarten en weet precies waar de schapen elke dag grazen.

Mila Hakimi (9) Tekent alles wat ze ziet, ook als het eigenlijk niet hoeft. Haar tante Yasmin geeft rondleidingen in Singer Laren.

Op de heide

Teun Bakels (67) Herder van de kudde Drentse heideschapen van de Stichting Heideschaap Laren. Woont bijna in de schaapskooi. Schrijft elke dag in zijn herdersdagboek.

Tos De border collie van Teun. Hoort alles, ziet alles.

Hanneke Doornbos (52) Leidt Nestwacht Laren, een groep vrijwilligers die nesten van heidevogels beschermt.

Ruben Kalf (35) Natuurfotograaf. Fotografeert nachtzwaluwen vanuit een schuiltentje.

Gerda Plasmeijer (70) Schildert de heide, net als de schilders van vroeger. Geeft ook schilderles.

In het dorp

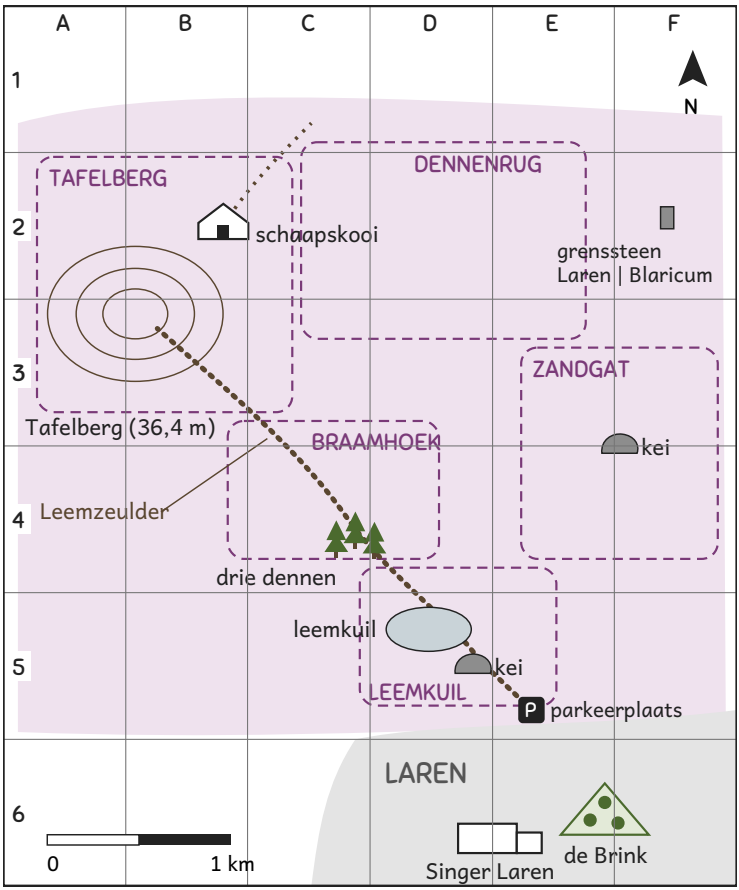
Dirk-Jan Verweij (61) Heeft een winkel vol oude spullen aan de Brink: Kabinet Verweij.

Bas Smit (15) Bezorgt De Larense Brinkbode en helpt zijn tante bij haar ijskar op de Brink.

Saskia Molenaar Wijkagent in Laren.

De kaart van de Vogelnest-club

Sem tekende deze kaart van de heide tussen Laren en de Tafelberg. Herder Teun verdeelt de heide in vijf vakken. Zo weet hij waar de schapen al gegraasd hebben. Het rooster (A tot en met F, 1 tot en met 6) gebruikt de Nestwacht om nesten aan te wijzen.

Zo lees je de kaart. Bolletjes in een rij: een zandpad. Paarse stippellijn: een vak van herder Teun. Grijze bult: een grote kei. Ringen: de hoogtelijnen van de Tafelberg. Elk vakje van het rooster is ongeveer 670 bij 800 meter. Het noorden is boven.

Vogelkaart van Nestwacht Laren

Uitdeelkaart voor wandelaars en vrijwilligers

Op de Gooise heide broeden vogels die je bijna nergens anders meer ziet. Ze maken hun nest op of vlak boven de grond. Daarom is het zo belangrijk dat je in het broedseizoen op de paden blijft.

Nachtzwaluw. Vliegt in de schemering en 's nachts op nachtvlinders. Het mannetje maakt een snorrend geluid, als een brommertje in de verte. **Maakt geen nest:** het vrouwtje legt 2 eieren gewoon op de kale grond, tussen dennennaalden of zand. De eieren zijn wit met grijze en bruine vlekken, net marmer.

Grauwe klauwier. Een rover in het klein: prikt kevers en hommels op doorns. Bouwt een nest **in een doornstruik**, vaak een braam. Legt 4 tot 6 roomkleurige eieren met een **krans van vlekjes** rond het dikke eind.

Boomleeuwerik. Zingt al heel vroeg in het jaar, hoog in de lucht. Maakt een nestje van gras **op de grond, onder een pol heide**. Legt 3 tot 5 witte eieren met fijne bruine spikkeltjes.

Tapuit. Heel zeldzaam in het Gooi. Wipt met zijn staart. Broedt **in een oud konijnenhol** en legt 4 tot 6 lichtblauwe eieren, bijna zonder vlekjes.

Nestwacht Laren · vrijwilligers voor de heidevogels · Zie je iets vreemds bij een nest? Bel de herder of de wijkagent.

Deel 1

Donderdag 21 mei

Het eerste nest is leeg.

Logboek van Fenna

Donderdag 21 mei

Vandaag begint ons logboek. Ik heb het schrift gekocht bij de boekwinkel, met een vogel op de kaft. Sem zegt dat een echt logboek geen vogel op de kaft heeft. Sem weet niet alles.

Om vier uur, na school, fietsten we met z'n drieën naar de schaapskooi van opa Teun (de opa van Sem, maar wij zeggen ook opa). Hij stond bij het hek, met de schapen grazend achter de kooi, en hield zijn pet in zijn handen. Dat doet hij alleen als hij boos is of verdrietig. Vandaag was het allebei.

'Ze hebben de leeuweriken leeggehaald,' zei hij. 'In de Leemkuil. Vier eieren. Weg.'

Ik dacht eerst aan een vos. Maar opa schudde zijn hoofd. 'Een vos sloopt het nestje. Dit nestje lag er nog keurig. Alleen de eieren waren weg. En het korfje stond open.'

Een korfje is een soort kooitje van gaas dat de vrijwilligers van de Nestwacht over een nest zetten. Daar kan een vogel door, maar een schaap trapt het nest dan niet plat en een kraai komt er niet bij. Het korfje gaat dicht met een paarse kabelbinder.

Toen kwam Hanneke Doornbos aanfietsen. Zij is de baas van de Nestwacht. Ze had een groene jas aan met heel

De Larense Brinkbode

Woensdag 13 mei 2026 · Gratis huis-aan-huisblad voor Laren en omstreken

Vrijwilligers waken over heidevogels

Nestwacht Laren beschermt nesten met korfjes en een app

LAREN – Het is broedtijd op de Gooise heide. Tussen de heidestruiken en op het kale zand liggen nu nesten van vogels die in Nederland zeldzaam zijn geworden, zoals de nachtzwaluw, de grauwe klauwier en de boomleeuwerik. Een klein groepje vrijwilligers, Nestwacht Laren, zorgt dat die nesten niet worden vertrapt.

‘We zoeken de nesten op, zetten er een korfje van gaas overheen en geven de herder een lijst,’ vertelt coördinator Hanneke Doornbos (52). ‘Dan stuurt hij zijn schapen er netjes omheen. Elke controle zetten we in onze eigen app. Zo weet iedereen van de Nestwacht precies hoe het met elk nest gaat.’

Doornbos heeft groene vingers. Tot vorig jaar had ze een kwekerij aan de Eemnesserweg. ‘Die heb ik helaas moeten sluiten, het ging financieel niet meer,’ zegt ze. ‘Maar nu heb ik tenminste tijd voor de vogels.’

Vogels zitten haar in het bloed. ‘Vroeger broedde ik zelf eieren uit voor de kinderboerderij. Kippen, eenden, een keer zelfs ganzen. Mijn oude broedmachine staat nog steeds in de schuur achter mijn huis. Je moet zo’n ei precies op 37,5 graden houden, anders komt er niets uit.’

De Nestwacht telt dit jaar drie vrijwilligers. ‘Kees en Ans van Dijk doen de rondes met mij, maar die zijn van 18 mei tot 1 juni op Texel, vogels kijken. Die twee weken doe ik het alleen,’ zegt Doornbos. ‘Gelukkig is het nu rustig.’

Wandelaars kunnen helpen door op de paden te blijven en honden aan de lijn te houden. ‘Een nachtzwaluw ligt

Folder: zo werkt Nestwacht Laren

Voor vrijwilligers, de herder en fotografen met toestemming

1 · Geheim is geheim

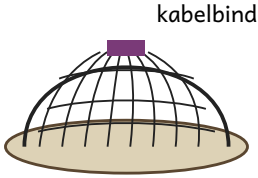
De plek van een nest is geheim. Alleen de vrijwilligers van de Nestwacht hebben de volledige nestlijst. De herder krijgt een lijst voor de begrazing. Een fotograaf met toestemming krijgt géén lijst: hem wordt ter plekke één of twee nesten aangewezen.

2 · Elke controle in de app

Wie een nest controleert, zet dat **meteen** in de Nestwacht-app: tijd, nest, wat je zag. Ook als alles goed is. Zo weten we altijd wie er het laatst is geweest. Ook fotografen met toestemming melden in de app.

3 · Korfjes

Over nesten op de grond zetten we een korfje van gaas. Kleine vogels kunnen erdoor, schapen en kraaien niet. Het korfje gaat dicht met een paarse kabelbinder. Na een controle doe je het korfje altijd weer dicht.

4 · Nestzones

Rond elk nest ligt een nestzone van ongeveer 50 meter, met een genummerd paaltje. Daar komen geen schapen en geen wandelaars. Is een nest uitgevlogen of leeg, dan *vervalt* de nestzone en mag de kudde er weer grazen.

5 · ’s Avonds

Ga je in de schemering of ’s nachts de heide op (bijvoorbeeld voor nachtzwaluwen), gebruik dan alleen een lampje met **rood licht**. Rood licht stoort vogels het minst. Alle vrijwilligers hebben een hoofdlampje met een rode stand. Zie je iets vreemds? Kom nooit zelf in actie, maar bel de herder (vaste telefoon in de schaapskooi) of de wijkagent.

Uit het herdersdagboek van Teun

Woensdag 20 en donderdag 21 mei

Herderstaal van Teun (overgeschreven door Sem): K. = kudde · Ts = Tos · uit / in = de kooi uit / de kooi in · vL = vak Leemkuil · vB = vak Braamhoek · vZ = vak Zandgat · vD = vak Dennenrug · vT = vak Tafelberg · p. = personen · → = gaat naar

Woensdag 20 mei

05.45 K. uit, 212 stuks. → vL en vB. Ts goed. Warm, droog, zuidenwind.
Boomleeuwerik zingt boven vL, al vanaf vijf uur.
12.30 middagrust bij de kooi. Twee schapen kreupel, nr. 41 en 77, poten nagekeken.
16.00 K. → vZ, ruim om de nestpaaltjes heen.
18.20 K. over de Leemzeulder → kooi. Hanneke fietst me tegemoet, → vL. Zwaait.
18.45 K. in, geteld 212. Avond rustig.
21.30 laatste ronde. Niets.

Donderdag 21 mei

05.30 K. uit → vD, ruim om de nestzone van N7 heen. Nachtzwaluw-man snort nog om half zes.
08.20 Hanneke belt. N2 leeg. Vier eieren weg, korfje open. Wie doet zoiets.
09.00 wijkagent Molenaar even langs. Kijkt, schrijft op. Zegt: eieren van wilde vogels zijn verboden handel, er zijn mensen die er veel voor betalen.
12.00 K. → vT, achter de kooi. Ts onrustig, blijft omkijken.
16.00 Sem en twee vriendinnen bij de kooi. Goed volk.
18.15 K. in, geteld 212.